

Kommittédirektiv

Förberedelser för organisering av
kvarvarande delar av Luftfartsverket efter
bolagisering av flygplatsverksamheten

Dir.
2009:95

Beslut vid regeringssammanträde den 22 oktober 2009

Sammanfattning

En särskild utredare ska förbereda och genomföra organiseringen av kvarvarande delar av Luftfartsverket (LFV), efter det att flygplatsverksamheten vid myndigheten har överförts till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag.

Utredaren ska bl.a.

- företräda kvarvarande delar av myndigheten vid utformandet av överlåtelseavtal mellan staten och det eller de blivande bolagen,
- identifiera och hantera samtliga konsekvenser av bolagiseringen och organiseringen vad gäller kvarvarande delar av myndigheten, bl.a. IT-system och administrativa frågor,
- hantera fördelningen av äganderätten och ansvaret mellan kvarvarande delar av myndigheten å ena sidan, och det eller de nya bolagen å andra sidan, vad gäller bl.a. infrastruktur, lån, avtal och övriga ansvarsförbindelser, samt
- lämna förslag till ändrad instruktion och regleringsbrev för myndigheten.

Inriktningen är att överföringen av flygplatsverksamheten genomförs den 1 april 2010. De genomförda åtgärderna ska därför redovisas senast den 1 juni 2010.

Utredarens åtgärder ska vidtas under förutsättning att riksdagen godkänner förslagen i regeringens proposition *Ändrad verksamhetsform för flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket* (prop. 2009/10:16).

Uppdraget att hantera och säkerställa flygtrafiktjänstens verksamhet vid LFV

Bakgrund

Luftfartsverket är ett affärsverk med huvuduppgift att ansvara för drift och utveckling av statens flygplatser för civil luftfart och flygtrafiktjänst för civil och militär luftfart. Affärsverket består av tre divisioner: Flygtrafiktjänsten (Air Navigation Services – ANS), Flygplatsgruppen och Stockholm (flygplatserna Stockholm-Arlanda och Stockholm-Bromma) samt vissa supportverksamheter. ANS bedriver flygtrafikledningstjänst ”en route” (trafikledning av flygning utanför flygplatsområden) genom två områdeskontrollcentraler samt flygtrafikledningstjänster vid flygplatser genom verksamhet vid 39 flygplatser. LFV äger bolaget LFV Holding AB med dotter- och intressebolag. LFV Holding AB är moderbolag till de hel- och delägda bolagen Swedish Aviation Development AB (Swedavia), LFV AirportCenter AB (LAC), Flygplatsfastigheter i Landvetter AB, Arlanda Schiphol Development Company AB (ASDC), Cityflygplatsen i Göteborg AB, Nordic Airport Properties AB (NAP) och Nordic Airport Properties KB samt flygtrafikledningsskolan Entry Point North AB.

Regeringen beslutade den 1 juni 2006 att tillkalla en utredare med uppgift att se över det svenska flygplatssystemet. Den 9 november 2006 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till utredningen. Av dessa framgår att utredaren ytterligare skulle analysera och ge förslag i de delar som rör internationell tillgänglighet, stödsystemets utformning, flygfrakt, LFV:s organisation och finansiering.

Den 3 oktober 2007 överlämnade utredningen betänkandet *Framtidens flygplatser – utveckling av det svenska flygplatssystemet* (SOU 2007:70). I betänkandet lämnas bl.a. förslag om att LFV:s verksamhet ska bolagiseras.

Med utgångspunkt i utredningen föreslår regeringen i propositionen *Ändrad verksamhetsform för flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket* (prop. 2009/10:16) att flygplatsverksamheten vid LFV överförs till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag. I propositionen gör regeringen vidare be-

dömningen att flygtrafiktjänsten vid LFV även fortsättningsvis ska drivas i myndighetsform som affärsverk.

Regeringen har den 1 oktober 2009 beslutat att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att påbörja, och efter beslut av riksdagen, genomföra förberedelserna för att överföra flygplatsverksamheten vid LFV till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag (dir. 2009:90).

Både formella och praktiska förberedelser behöver vidtas

Utredaren ska förbereda, och efter beslut från riksdagen, organisera de kvarvarande delarna av Luftfartsverket med anledning av bolagiseringen av flygplatsverksamheten.

Inriktningen är att separeringen av flygplatsverksamheten från myndigheten genomförs den 1 april 2010. Utredarens arbete bör därför drivas parallellt med riksdagens behandling av frågan. Utredarens åtgärder ska vidtas under förutsättning att riksdagen godkänner förslagen i propositionen 2009/10:16. Regeringens förslag och bedömningar i denna proposition ska vara utgångspunkt för utredarens arbete. Vidare ska utredaren i sitt arbete beakta risker för verksamhetsstörningar i samband med organisationsförändringar.

Utredaren ska

- företräda kvarvarande delar av myndigheten vid utformandet av överlåtelseavtal mellan staten och det eller de blivande bolagen samt vidta de åtgärder som krävs för att den kvarvarande verksamheten, efter bolagiseringen, ska fortsätta att drivas som affärsverk.

Utredaren ska särskilt

- identifiera och hantera fördelningen av äganderätten och ansvaret mellan kvarvarande delar av myndigheten och det eller de nya bolagen när det gäller infrastruktur, mark och fastigheter, lån, avtal, försäkringsfrågor, eventuella borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser,
- identifiera och hantera övergångsreglering när det gäller ansvarsfördelning mellan kvarvarande delar av myndigheten å ena sidan och flygplatsverksamheten å andra sidan,

avseende eventuellt miljöansvar och övriga ansvarsförbindelser,

- identifiera och hantera samtliga konsekvenser av bolagiseringen och organiseringen när det gäller kvarvarande delar av myndigheten, bl.a. IT-system och administrativa frågor,
- ta fram förslag till ändrad instruktion och regleringsbrev för myndigheten,
- lämna förslag på de författningsändringar i övrigt som kan föranledas av bolagiseringen och organiseringen av kvarvarande delar av myndigheten,
- se till att relevanta tillstånd finns för flygtrafiktjänsten,
- fullgöra de åtgärder som krävs enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.

Utredaren ska i samråd och tillsammans med blivande generaldirektör

- ta fram förslag till en lämplig organisering, som inte får motverka en konkurrensutsättning av flygtrafikledningstjänster vid flygplatser,
- ta fram förslag på arbetsordning,
- ta fram förslag till styrelse,
- ta fram förslag till blivande ledningsgrupp,
- lämna budgetunderlag.

Samråd och redovisning av uppdraget

Under arbetet ska utredaren samråda med och informera LFV:s generaldirektör samt ledningen för flygtrafiktjänsten. Utredaren ska under arbetet samråda med den utredare som förbereder bolagiseringen av flygplatsverksamheten.

I frågor om flygtrafikledningstjänster vid flygplatser ska utredaren samråda med Försvarmakten.

Berörda arbetstagarorganisationer ska kontinuerligt informeras under arbetets gång och ges möjlighet att framföra synpunkter.

LFV ska lämna utredaren det underlag utredaren begär.

Utredaren ska kontinuerligt rapportera till och samråda med företrädare för Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i den utsträckning dessa bestämmer.

Utredaren ska komma överens med Regeringskansliet (Näringsdepartementet) om tidpunkter för att lämna förslag. Vid dessa tidpunkter ska utredaren lämna förslag till

- ändrad instruktion och regleringsbrev för myndigheten,
- de författningsändringar i övrigt som kan föranledas av bolagiseringen och organiseringen, samt
- budgetunderlag.

De genomförda åtgärderna ska redovisas senast den 1 juni 2010.

(Näringsdepartementet)